

Parlamentul României

Camera Deputaților

Grupul Parlamentar al Partidului Național Liberal

telefon: (021) 402 10 70

fax: (021) 402 10 72

e-mail: pnl@cdep.ro

Nr.

Către: COMISIA pentru buget, finanțe și bănci

Vă înaintăm spre dezbateră și aprobare amendamentele propuse la **Proiectul de Lege pentru completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr.50/2010 privind contractele de credit pentru consumatori, transmis cu adresa nr.P.L.x 345/2014**

INIȚIATORI

Daniel Zamfir, deputat PNL

Ciprian Nica, deputat PSD

Amendamente asupra Proiectului de Lege pentru completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr.50/2010 privind contractele de credit pentru consumatori (Plx nr. 345/2014)

Nr. Crt.	Articolul din Legea adoptata de Senat	Text amendament propus	Motivația amendamentului
1.	„Secțiunea a 2¹ -a Informații si drepturi ce trebuie incluse în contractele de credit în monedă străină’ Art. 49¹-(1) Creditorul se asigură că. în cazul în care un contract de credit se referă la un împrumut în monedă străină, să fie cuprins în cadrul acestuia, la momentul încheierii contractului, dreptul consumatorului de a putea converti contractul de credit într-o monedă alternativă, în condiții specificate. (2) Moneda alternativă prevăzută la alin (1) este moneda în care, în principal, consumatorul își primește venitul sau deține activele care finanțează plata creditului, fie moneda	<i>Art 49¹ se reformulează și va avea următorul cuprins:</i> Art 49¹- (1) Pentru creditele acordate în franci elvețieni, creditorii sunt obligați să efectueze conversia în LEI a soldului creditului exprimat în franci elvețieni. Neîndeplinirea acestei obligații se sancționează cu amendă contavențională conform Art. 86, alin (2) și cu sancțiuni contavenționale complementare conform Art. 88, alin (1). lit.c) și Art. 89, alin (1), lit. b).	Măsurile de protecție a consumatorilor trebuie corelate cu realitățile economice. ”Criza financiară a arătat că un comportament iresponsabil al participanților la piață poate compromite bazele sistemului financiar, ceea ce duce la <u>pierderea încrederii tuturor părților, în special a consumatorilor, și poate avea consecințe sociale și economice grave. Numeroși consumatori și-au pierdut încrederea în sectorul financiar, iar unii împrumutați s-au aflat în situația de a nu-și mai putea rambursa împrumuturile</u>, astfel că numărul cazurilor de neplată și de executări silite a crescut” (3) Instituțiile europene au atras atenția că sistemul bancar a practicat o politică de creditare iresponsabilă și a pus pe piață produse înșelătoare, neprezentând în mod transparent consumatorilor toate riscurile la care se expun ca urmare a fluctuațiilor de curs. Preambul Directiva 2014/17/CE:

	statului membru al Uniunii Europene în care consumatorul fie și-a avut reședința la momentul la care a fost încheiat contractul de credit, fie își are reședința în prezent, sau orice altă monedă solicitată de consumator.”		” (4) S-au identificat o serie de probleme pe piețele ipotecare din Uniune legate de <u>practicile iresponsabile de împrumut</u> și de <u>posibilitățile participanților la piață, inclusiv ale intermediarilor de credite și ale instituțiilor non-bancare de a avea un comportament iresponsabil. Printre acestea se numără probleme legate de credite într-o monedă străină, pe care consumatorii le-au contractat în acea monedă pentru a profita de rata dobânzii avantajoasă oferită, însă fără să dețină informații adecvate despre riscul ratei de schimb valutar pe care îl implică aceste împrumuturi sau o înțelegere a acestuia.</u>” Despre practicile comerciale incorecte vorbește o altă directivă europeană, transpusă în dreptul național din 2007 prin Legea nr. 363/2007 din 21/12/2007 privind combaterea practicilor incorecte ale comercianților în relația cu consumatorii și armonizarea reglementărilor cu legislația europeană privind protecția consumatorilor Art. 4. - (1) O practică comercială este incorectă dacă: <u>a) este contrară cerințelor diligenței profesionale; b) deformează sau este</u>
--	--	--	--

			susceptibilă să deformeze <u>în mod esențial comportamentul economic al consumatorului mediu</u> la care ajunge sau căruia i se adresează ori al membrului mediu al unui grup, atunci când o practică comercială este adresată unui anumit grup de consumatori. Art. 5. - Practicile comerciale înșelătoare pot fi acțiuni înșelătoare sau omisiuni înșelătoare. Art. 6. - (1) O practică comercială este considerată ca fiind acțiune înșelătoare dacă aceasta conține informații false sau, în orice situație, inclusiv în prezentarea generală, <u>induce în eroare</u> sau este susceptibilă să inducă în eroare <u>consumatorul mediu, astfel încât, în ambele ipoteze, fie îl determină</u>, fie este susceptibilă a-l determina pe consumator <u>să ia o decizie de tranzacționare pe care altfel nu ar fi luat-o</u>, chiar dacă informațiile sunt, în fapt, corecte în raport cu unul sau mai multe dintre următoarele elemente: a) existența sau natura produsului; b) principalele caracteristici ale produsului, cum ar fi: disponibilitatea, <u>avantajele, riscurile</u>, fabricarea, compoziția, accesoriile, asistența acordată după vânzare și instrumentarea reclamațiilor, modul și data fabricației sau prestării, livrarea, <u>capacitatea de a corespunde scopului, utilizarea, d) prețul sau modul de calcul al prețului ori existența unui avantaj specific al prețului;</u> Art. 7. - (1) <u>O practică comercială este considerată ca fiind omisiune înșelătoare</u> dacă, în contextul prezentării situației de fapt, ținând cont de toate caracteristicile și circumstanțele acesteia, precum și de limitele mijloacelor de comunicare utilizate pentru transmiterea informației <u>omite o informație esențială necesară consumatorului mediu</u>, ținând cont de context, <u>pentru luarea unei decizii de tranzacționare în cunoștință de cauză și, prin</u>
--	--	--	--

		(2) Conversia se va realiza prin act adițional acceptat de consumator. Este interzisă introducerea în actele adiționale de conversie a altor prevederi decât cele impuse prin legislație. Introducerea în actele adiționale a oricăror altor prevederi decât cele impuse prin legislație sunt considerate nule de drept. (3) În cazul în care împrumutatul a contractat un împrumut pentru achiziționarea unui imobil, teren, construcție, reabilitare, consolidare, extindere, în actul adițional încheiat cu ocazia conversiei, creditul va fi încadrat corespunzător ca și "imobiliar", "ipotecar" indiferent cum a fost denumit/vândut/raportat inițial	urmăre, determină sau este susceptibilă să determine luarea de către consumator a unei decizii de tranzacționare pe care altfel nu ar fi luat-o. (2) O practică comercială este, de asemenea, considerată ca fiind omisiune înșelătoare atunci când, ținând cont de aspectele prevăzute la alin. (1), un comerciant ascunde sau <u>oferă într-un mod neclar, neinteligibil, ambiguu ori în contratimp o informație esențială</u> sau nu indică intenția comercială a practicii, în cazul în care aceasta nu rezultă deja din context, și când, în oricare dintre cazuri, <u>consumatorul mediu este determinat sau este susceptibil a fi determinat să ia o decizie de tranzacționare pe care altfel nu ar fi luat-o.</u> Întrucât există experiența actelor adiționale redactate de bănci în 2010, cu prilejul OUG 50/2010, prin care acestea au introdus și alte prevederi decât cele impuse de OUG 50/2010. Cu titlu de exemplu - schimbarea tipului dobânzii din fixă în variabilă, redenumirea unor comisioane. Întrucât BNR a renunțat în anii de boom (și după ce a trecut efervescența creditării a revenit asupra deciziei) să oblige băncile să încadreze creditele acordate în cele două categorii reglementate de legi speciale (Legea creditului ipotecar 190/1999 și Legea creditului de consum 289/2004), instituțiile de credit au finanțat
--	--	---	--

		produsul bancar în franci elvețieni.	cumpărarea, construirea, extinderea imobilelor prin credite de nevoi personale, profitând de reglementarea mai laxă a acestui tip de credite. Acesta este motivul pentru care creditele ipotecar acordat între 2007-2008 figurează în statisticile BNR doar în proporție de 20%. Aceste practici au ajuns și la instituțiile europene astfel încât ambele Directiva 2008/48 impune ca : ”Statele membre să se asigure că: măsurile pe care le adoptă pentru transpunerea prezentei directive nu pot fi eludate într-un mod care ar putea conduce la pierderea de către consumatori a protecției garantate prin prezenta directivă, <u>ca urmare a modului în care sunt formulate contractele, în special prin integrarea contractelor de credit</u> care intră sub incidența prezentei directive <u>în contracte de credit al căror caracter sau scop ar face posibilă evitarea aplicării respectivelor măsuri.</u>”
2.	Art 49 ² – (1) Cursul de schimb la care se efectuează conversia este rata de schimb a pieței, aplicabilă în ziua realizării conversiei, dacă	Art 49² se reformulează și va avea următorul cuprins: Art 49² – (1) Cursul de schimb la care se efectuează conversia este cursul de schimb al BNR valabil la data încheierii contractului/convenției de credit în franci	

	în contractul de credit nu se specifică altfel. (2)- Instituția de credit sau instituția de credit nebancară se asigură că, în cazul în care un consumator deține un împrumut într-o monedă străină aceste este avertizat, pe suport de hârtie sau pe alt suport durabil, în cazurile în care valoarea cuantumului total plătit de către consumator, care rămâne de rambursat sau al ratelor periodice, variază cu mai mult de 20% în raport cu valoare la care s-ar ridica dacă s-ar aplica cursul de schimb de la momentul încheierii contractului între moneda contractului de credit și moneda națională.”	elvețieni. (2) Instituția de credit sau instituția de credit nebancară se asigură că actul adițional și noul plan de rambursare întocmit pentru numărul de luni rămase din perioada de rambursare vor fi înmânate împrumutatului cel mai târziu la următoarea scadență după intrarea în vigoare a prezentei legi. (3) Costurile creditului convertit în lei vor fi negociate cu consumatorul, respectându-se principiul bunei-credințe și diligențele profesionale, astfel încât obligațiile de plată să nu fie mai împovărătoare pentru consumator.	În 2010 s-a prevăzut în OUG 50/2010 un termen de 90 zile pentru aducerea contractelor în conformitate cu prevederile legale prin acte adiționale. Băncile au profitat de acest termen generos, dovadă că au notificat clienții la sfârșitul lunii septembrie, în ultimele zile înainte ca termenul să expire. Estimăm că actul adițional nu trebuie să depășească o pagină, iar planul de rambursare este generat automat, astfel încât nu se justifică un termen de 60-90 zile. Având în vedere că ofertele curente de creditare în LEI sunt semnificativ mai favorabile decât cele din perioada în care s-au acordat creditele în chf, astfel că la acest moment costurile unui credit în lei sunt inferioare celor aflate în derulare DAR perfect conștienți că printr-o lege nu se poate impune un preț, nu se pot stabili costurile pe care să le poarte un contract între particulari, mizăm pe buna-credință a băncilor care susțin că vor să remedieze greșelile trecutului și să recâștige încrederea clienților. Experiențele de negociere
--	--	---	--

			individuală sau colectivă cu băncile ne arată că acestea se reduc la o ofertă comunicată de bancă pe care clientul o acceptă sau nu. Așa va fi și de această dată, însă speranța noastră este că băncile vor da dovadă de înțelepciune pentru ca atunci când va crește ROBOR-ul (a atins în trecut și valori între 15-16), acum situat la minime istorice, împrumutații să nu sufocă instanțele cu cereri de reechilibrare a contractelor pentru că acum, ca să scape de teroarea francului, vor fi semnat acte adiționale de conversie cu marje enorme impuse de bănci drept pedeapsă că au fost obligate să convertească creditele în chf ori pentru a recupera preținsele ”pierderi”.
3.	Punctul 2 La Capitolul V, Secțiunea a 3-a- Rambursarea anticipată, după alineatul (2) al articolului 66 se introduc două noi alineate, alin. (3) și (4) cu următorul cuprins: “(3) Consumatorul are dreptul să ramburseze anticipat creditul în moneda prevăzută la art. 49¹ alin. (2) și în	<i>Alineatul (3) se reformulează și va avea următorul cuprins:</i> (3) Consumatorul are dreptul să ramburseze anticipat creditul în moneda prevăzută la art. 49¹ alin. (1) .	

	condițiile art. 49² alin. (1). (4) Instituția de credit va efectua, la momentul solicitării conversiei creditelor, fără costuri și comisioane suplimentare, o simulare privind graficul de plăți, atât în moneda contractului, în moneda națională, cât și în moneda de conversie.”		
4.	Art II –(1) Prevederile art 49¹ , 49² și ale art. 66 alin (3) și (4) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 50 /2010 privind contractele de credit pentru consumatori, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 288/2010, cu modificările ulterioare, astfel cum a fost completată prin prezenta lege, se aplică și contractelor de credit aflate în curs de derulare,	Art II se modifică și va avea următorul cuprins: Art II- (1) Prin excepție de la Art. 2, lit j) și Art. 95, prevederile art 49¹ ,49² și ale art. 66 alin (3) și (4) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 50 /2010 privind contractele de credit pentru consumatori, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 288/2010, cu modificările ulterioare, astfel cum a fost completată și prin prezentele modificări, se aplică ȘI contractelor de credit în franci elvețieni privind vânzarea, respectiv cumpărarea unor bunuri imobile, contractelor de credit garantate cu ipotecă asupra unor bunuri imobile, contractelor de credit ce implică un drept legat de un bun imobil aflate	Corelare legislativă necesară în acord cu modificările aduse actului normativ prin OUG 52/2016 Având în vedere că OUG 52/2016 modifică OUG 50/2010 excluzând de la aplicare creditele ipotecare care vor fi reglementate pentru viitor de OUG 52/2016, și având în vedere că OUG 50/2010 s-a aplicat tuturor creditelor (abrogându-se legile în vigoare la acordarea acestora – Legea creditelor de nevoi personale 289/2004 și Legea creditului ipotecar 190/1999 ramânând să se aplice doar persoanelor juridice), practic creditele ipotecare aflate în derulare nu mai au lege a lor.(Exemplu

	creditorii având obligația ca, la solicitarea consumatorilor, în termen de 90 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei legi, să asigure conformitatea contractului cu respectivele prevederi.	în curs de derulare.	: la un credit ipotecar se dorește rambursarea anticipată. Consumatorul a refuzat în scris actul adițional propus de bancă cu prilejul OUG 50/2010. Nu se poate considera acceptare tacită în condițiile în care a refuzat expres actul în integralitatea sa, inclusiv clauza care îi permitea să ramburseze anticipat fără alte costuri. Prin urmare, singurul act care stă între împrumutat și creditor este contractul inițial de credit care prevede că la rambursarea anticipată plătește un comision x. Însă Directiva 2008/48, arată la Articolul 22 "Armonizarea și natura imperativă a prezentei directive că: (2) Statele membre se asigură că consumatorii nu pot renunța la drepturile care le-au fost conferite prin dispozițiile de drept intern care transpun prezenta directivă sau corespund acesteia." Or, tocmai că transpunerea în dreptul intern prin OUG 50/2010 le-a conferit acest drept de rambursare anticipată și consumatorilor care s-au împrumutat în perioada de boom prin contracte de credit ipotecar (cărora li se aplica acest articol chiar dacă ei au refuzat actele adiționale) iar acum le este retras prin modificarea Articolului 2 și introducerea lit. j. Pe scurt: OUG 50/2010 nu i se mai aplica din 30 septembrie pentru că reglementează credite de consum. OUG
--	--	-----------------------------	---

			52/2016 iar nu i se aplica pentru că reglementează doar contractele viitoare. Act adițional la contractul de credit inițial nu există, pentru ca a fost refuzat expres conform Legii 288/2010. Acesta este doar un exemplu pentru a arăta cum în continuare, consumatorii cu credite în derulare, contractate înainte de OUG 50/2010, sunt lăsați fără protecția conferită de cele două directive (2008/48 și 2014/17). Or nu acesta este spiritul directivelor! Scopul acestora era de a limita niște abuzuri și statul nu poate accepta perpetuarea acestor abuzuri în viitor, excluzând de la aplicare contracte semnate în trecut și discriminând între categorii de clienți. Curtea de Justiție a Uniunii Europene : 1) Articolul 22 alineatul (1) din Directiva 2008/48/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 23 aprilie 2008 privind contractele de credit pentru consumatori și de abrogare a Directivei 87/102/CEE a Consiliului trebuie interpretat în sensul că nu se opune ca o măsură națională menită să transpună această directivă în dreptul intern să includă în domeniul său de aplicare material contracte de credit, precum cele în discuție în acțiunea principală, având ca obiect acordarea unui credit garantat cu un bun imobil, în pofida faptului că astfel de contracte
--	--	--	--

	(2) Modificarea contractelor aflate în derulare se va face prin acte adiționale convenite cu instituțiile de credit sau instituțiile financiare nebancare, fără a implica costuri sau garanții suplimentare din partea consumatorilor.”	(2) Modificarea contractelor aflate în derulare se va face prin acte adiționale convenite cu instituțiile de credit sau instituțiile financiare nebancare, fără a implica costuri sau garanții suplimentare din partea consumatorilor.	sunt excluse în mod expres din domeniul de aplicare material al directivei menționate în temeiul articolului 2 alineatul (2) litera (a) din aceasta. 2) Articolul 30 alineatul (1) din Directiva 2008/48 trebuie interpretat în sensul că nu se opune ca o măsură națională menită să transpună această directivă în dreptul intern să definească domeniul său de aplicare temporal astfel încât respectiva măsură să se aplice și unor contracte de credit precum cele în discuție în acțiunea principală, care sunt excluse din domeniul de aplicare material al acestei directive și care erau în derulare la data intrării în vigoare a măsurii naționale menționate.
--	--	---	---

	(3) Dispozițiile alineatelor anterioare se aplică și contractelor de credit care au fost externalizate/vândute/cesionate precum și în cazul contractelor încheiate cu consumatori care au fost supuși executării silite, indiferent de titularul creanței, de stadiul ori de forma executării silite care se continuă contra debitorului, caz în care consumatorul se poate adresa instanței cerând recalcularea debitului conform art. Art 49². (4) La cererea consumatorilor, băncile care au procedat la conversia creditelor în franci elvețieni după data de 15 ian 2015 sunt obligate să revină la contractul în franci elvețieni și să efectueze conversia în condițiile prezentei legi. Sumele pe care creditorul le-ar fi încasat în plus de la împrumutat în perioada scursă de la data efectuării conversiei din franci elvețieni (în lei sau euro conform ofertei băncii) până la data încheierii noului act adițional pentru conversia efectuată în condițiile prezentei legi se calculează conform contractului de credit și ultimului plan de rambursare emis în franci elvețieni și se achită creditorului în tranșă unică la data semnării actului adițional de conversie în condițiile prezentei legi. sau la cererea împrumutatului se vor adăuga la ultimul sold al creditului exprimat în franci elvețieni după care se va efectua conversia în LEI în condițiile prezentei legi	Din statistici rezultă că din ian 2015 până în prezent au fost acceptate un număr de oferte de conversie a creditelor în chf, la presiunea băncilor. Acestea au presat în primul rând clienții cu restanțe sau buni platnici dar ale căror venituri erau exact la nivelul ratei și cărora le spuneau că o lege a conversiei nu se va adopta vreodată și francul va crește constant. Au fost oferte de tipul "take it or leave it" însă în cazul neacceptării banca va demara procedurile de executare silită. Este o reparație morală, o datorie a aleșilor să nu îi piardă din vedere pe acești împrumutați, cu atât mai mult cu cât legea a fost ținută în sertar și nu s-a dezbătut atâta vreme. Dacă s-ar fi adoptat mai devreme sau dacă s-ar fi dat asigurări că este totuși o prioritate pentru parlamentari, multe din aceste
--	---	---

			oferte de conversie nu ar fi fost acceptate de clienți. Aceștia au avut în vedere o reducere cât de mică a ratei, conversia venind la pachet și cu o restructurare care altfel nu le-ar fi fost acceptată. Considerăm că băncile au folosit practici comerciale agresive în sensul Legii 363/2007 Art. 8. - O practică comercială este considerată agresivă dacă, în contextul prezentării situației de fapt și ținând cont de toate caracteristicile și circumstanțele, limitează sau este susceptibilă să limiteze în mod semnificativ libertatea de alegere sau comportamentul consumatorului mediu cu privire la produs, <u>prin influența nejustificată și, prin urmare, determină</u> sau este susceptibilă să determine <u>consumatorul să ia o decizie de tranzacționare pe care altfel nu ar fi luat-o.</u> Art. 9. - Pentru a determina dacă o practică comercială recurge la <u>influența nejustificată</u>, se iau în considerare următoarele elemente: a) <u>momentul</u>, locul desfășurării, natura și/sau durata acesteia; c) <u>exploatarea de către comerciant a unei situații nefericite sau a unei circumstanțe speciale, de o asemenea</u>
--	--	--	--

			<u>gravitate încât afectează raționamentul consumatorului mediu și de care comerciantul este conștient, în scopul influențării deciziei consumatorului cu privire la produs;</u>
--	--	--	--